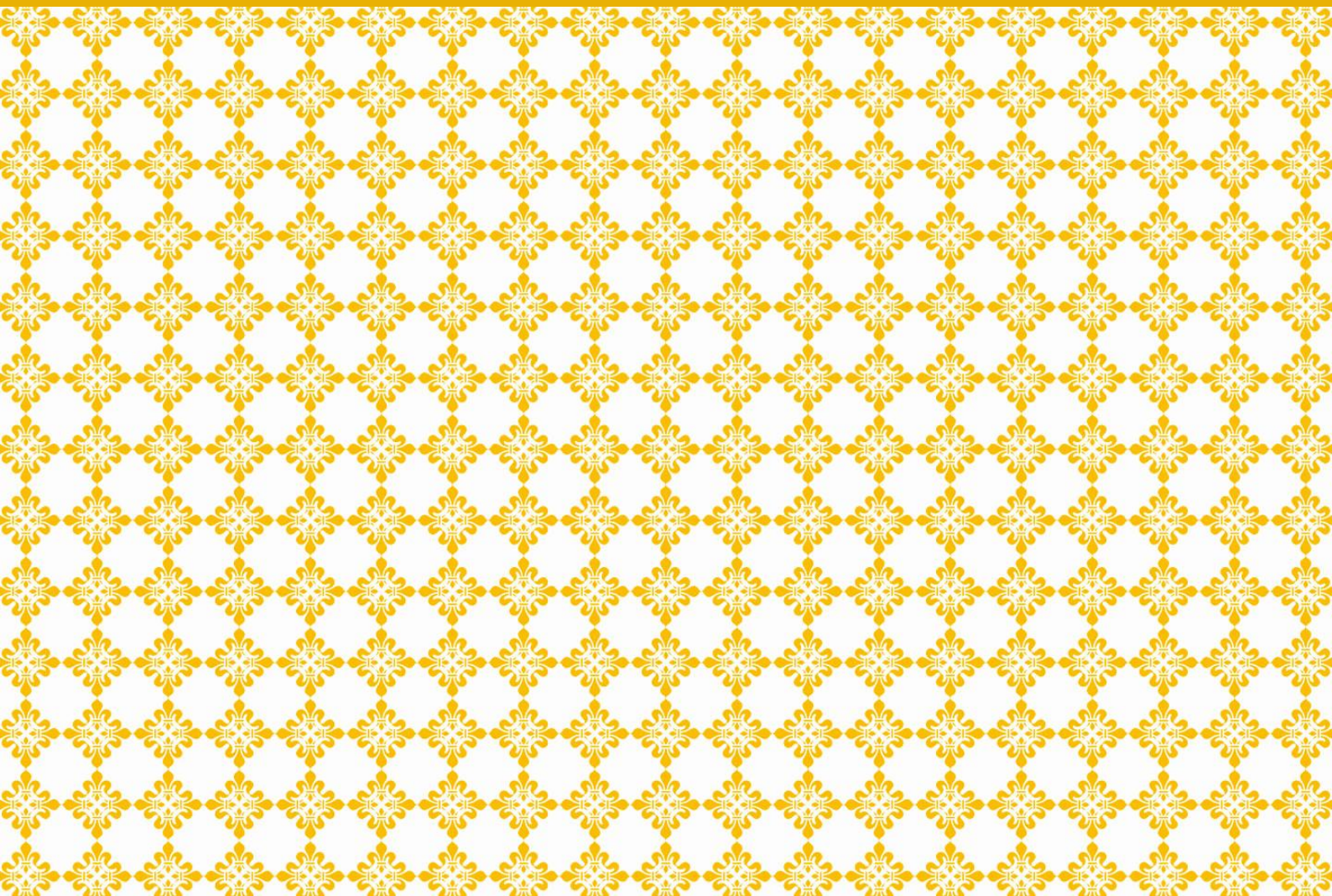

Regler för donationer

Gäller för Enköpings kommun

**ENKÖPINGS
KOMMUN**

Dokumenttyp: Regler
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Ansvarig funktion: Kansli- och stabschef
Ersätter: Inget
Gäller för: Enköpings kommun
Gäller fr.o.m.: 2016-02-08
Gäller t.o.m.: Tills vidare

Ärendenummer: KS 2012/84
Tillgänglig version: KS2025/929

Datum: 2018-02-19

Kommunledningskontoret
Åsa Winkler
0171-62 51 52
asa.winkler@enkoping.se

Innehåll

1	Tillämpningsområde	4
2	Definition av begreppen gåva, donation och stiftelse	5
3	Villkor för mottagande av donation	7
3.1	Donationsbrev eller annan skriftlig handling avseende donationen	8
3.2	Beslut om mottagande av donation	9
4	Uppföljning och utvärdering	10

1 Tillämpningsområde

Reglerna är bindande för alla nämnder och bolag i kommunen. De ersätter eventuella andra regler på nämnd nivå och hos bolagen från och med beslutsdatum.

Dessa regler gäller i situationer då kommunen är mottagare av donationer och gäller för alla nämnder och bolag i kommunen. Reglerna kan kompletteras lokalt på bolags- och nämnd nivå, så länge kompletteringarna inte är i strid med dessa regler. Vad som avses med donation i dessa regler framkommer nedan i avsnitt 2.

Om kommunen istället ger gåvor, oavsett om det sker internt eller externt, gäller istället Reglemente för representation i Enköpings kommun (beslutat av kommunfullmäktige den 26 augusti 2014, dnr KS2014/248). Om enskilda anställda, uppdragstagare eller förtroendevalda i Enköpings kommun får gåvor eller erbjudande om särskilda förmåner gäller kommunens Riktlinjer mot korruption (beslutat av kommunfullmäktige den 8 maj 2012, § 75). Där står i vilken omfattning personligt ställda gåvor får tas emot eller inte får tas emot med hänsyn tagen till riktlinjerna om mutor och jäv.

2 Definition av begreppen gåva, donation och stiftelse

Ordet gåva definieras inte i lag. Genom olika domar har ändå ett väl inarbetat gåvobegrepp vuxit fram. För att det ska vara fråga om en gåva krävs i allmänhet:

- att det är fråga om en förmögenhetsöverföring från givaren till gåvotagaren
- att gåvan är frivillig samt
- att det föreligger en gåvoavsikt (se Högsta förvaltningsdomstolens dom i RÅ 2000 ref.31).

Med "förmögenhetsöverföring" menas bl.a. att mottagaren inte ska erlägga något i gengäld för gåvan - en s.k. motprestation. Om kommunen lämnar någon ersättning för det mottagna så är det inte längre en gåva - utan troligen ett köp. Då gäller inte dessa regler.

Om det till en gåva finns krav som innebär att kommunen som mottagare ska medverka till att marknadsföra gåvogivaren är det inte heller fråga om en gåva utan i regel sponsring. För mer information om vad som gäller kring sponsring i kommunen hänvisas till Regler för sponsring, beslutade av kommunfullmäktige den 7 mars 2016 (dnr 2012/84).

Begreppet donation definieras i donationsförordningen (1998:140). Den förordningen gäller visserligen enbart för myndigheter under regeringen och således inte för Enköpings kommun, men vägledning kring innebörden av begreppet kan ändå hämtas ur den förordningen. Med donation avses i donationsförordningen varje slag av överlåtelse av egendom till en myndighet genom gåva eller testamentariskt förordnande som sker utan krav på motprestation eller särskild förmånsställning och där egendomen inte bildar en stiftelse.

I dessa regler kommer begreppet donation anses ha den innebörd som följer av donationsförordningen. En donation innefattar således en gåva.

Donationer måste även skiljas från stiftelser. En stiftelse kan bildas på olika sätt varav det vanligaste är att egendom enligt förordnande av en eller flera avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Egendomen anses vara "avskild" när den har tagits hand om av någon som har åtagit sig att förvalta den i

enlighet med stiftelseförordnandet (1 kap. 2 § stiftelselagen, 1994:1220).

Sammanfattningsvis och enkelt uttryckt gäller alltså dessa regler för frivilliga överföringar av pengar eller föremål från en givare till kommunen, där givaren har för avsikt att ge kommunen något krav på motprestation och utan att en stiftelse bildas - och sådana överföringar har i dessa regler fått samlingsnamnet donationer.

3 Villkor för mottagande av donation

Utgångspunkten är att det är positivt om kommunen erbjuds donationer. Men donationer får inte komma i konflikt med kommunens uppdrag eller värdegrund. Alla ska kunna känna förtroende för att kommunens verksamhet bedrivs sakligt och opartiskt. Om kommunen tar emot en donation får det inte leda till misstanke om mutor eller att personliga syften gynnas på ett felaktigt sätt. Därför ska varje mottagande av donation alltid övervägas noga. Vidare måste beaktas att offentlig verksamhet främst ska finansieras med skatter.

Finansiering med hjälp av andra medel, som donationer, bara får förekomma under reglerade former och i begränsad omfattning. Som ovan framkommit får en donation inte innehålla krav på att mottagaren ska lämna en motprestation (betalning i pengar, exponering av varunamn eller liknande). Däremot kan en donation innehålla önskemål eller krav på hur donationen ska användas. Det kan tex. vara att det mottagna ska användas för att öka trivseln för viss personal eller vissa brukare, för inköp av särskilt angivna föremål som prydnadsväxter eller annat särskilt ändamål. Kommunen måste utreda om sådana villkor är acceptabla och möjliga att uppfylla innan kommunen tar emot donationen.

Därutöver ska kommunen, inför ett beslut om mottagande av en donation, ta ställning till om följande krav är uppfyllda:

- Donationen ska ges utan krav på motprestation av kommunen som mottagare.
- Donationen ska främja Enköpings kommun och dess invånare.
- Kommunen måste utreda om mottagandet av en donation kommer att innebära några kostnader (tex. för praktisk hantering av donationen) för kommunen och sätta dessa kostnader i relation till värdet av att ta emot donationen.
- Kommunen måste utreda om mottagandet av en gåva kommer att medföra praktiska svårigheter när det gäller förvaring eller att i övrigt ta hand om av föremål som doneras.
- Mottagandet av donationen ska präglas av öppenhet och ska kunna granskas av allmänheten utan att tilltron till kommunen riskeras.
- Ett mottagande får inte ge en givare inflytande över kommunala beslut.
- Donationer får inte förekomma i myndighetsutövande verksamhet.
- Donationen får enbart vara ett komplement till ordinarie verksamhet, vilken aldrig får bli beroende av donationer.

3.1 Donationsbrev eller annan skriftlig handling avseende donationen

Det ska alltid finnas en skriftlig donationshandling som tydligt visar en klar överlåtelseavsikt från givaren och att det inte ställs några krav på motprestation från mottagarens sida. Om det inte finns en skriftlig handling ska ett donationsbrev upprättas som beskriver avsikten med donationen, eventuella villkor kopplade till donationen samt uppgift om att det inte föreligger några krav på motprestation från mottagarens sida.

Exempel på donationsbrev bifogas i bilaga 1 till dessa regler. Observera att det är en generell mall som behöver anpassas för den aktuella situationen.

3.2 Beslut om mottagande av donation

Beslut om mottagande av donationer vars värde överstiger 1 000 000 kronor ska fattas av kommunfullmäktige. Donationer vars värde är mellan 500 000 kronor och upp till 1 000 000 kronor, eller som avser en fastighet, ska fattas av kommunstyrelsen. Beslut om donationer vars värde understiger 500 000 kronor fattas av respektive berörd nämnd. Vid behov kan nämndernas förvaltning rådgöra med kommunledningskontoret före beslut om mottagande av donation.

Bolagen beslutar för egen del om mottagande av donationer.

4 Uppföljning och utvärdering

Nämnderna ska rapportera till kommunstyrelsen om de tagit emot donationer av ekonomiskt värde. Rapporteringen ska ske i samband med årsbokslut. Uppföljning av kommunens mottagande av donationer ska integreras i den ordinarie uppföljningen. Redovisningen av kommunens mottagande ska finnas med i årsredovisning i den omfattning som anges i kommunledningskontorets anvisningar för årsredovisning.

Vart fjärde år ska kommunstyrelsen utvärdera reglerna och vid behov lämna förslag på revidering till kommunfullmäktige.